

har interesse og værdi, fordi den tegner et udmærket billede af Laust Rasmussens personlighed. Dernæst får den betydning ved at behandle vilkårene for socialdemokratisk arbejde ude i provinsen i årtierne før 1900 og lige derefter; til denne skildring har forfatteren kunnet nyde godt af utrykte erindringer af Laust Rasmussen. Erindringerne citeres fyldigt, og skønt de vel ikke ændrer billedet af den tidlige arbejderbevægelse, er de et ikke ringe tilskud til et ellers kildefattigt afsnit af dansk historie.

Vagn Dybdahl.

Gert Munch (red.): K. K. Steincke – socialismens aristokrat. (Stig Vendelkær, 1963). 146 s + 14 s. faksimilysider.

En række politikere, videnskabsmænd og skribenter har her med mindre artikler bidraget til en karakteristik af Steincke. Under et er det blevet en bog, der ganske udmærket belyser de forskellige sider af Steinckes person og virksomhed; men det, der fremlægges, føjer ikke egentlig nyt til det selvportræt, som er givet i den store selvbiografi. Heller ikke i detaljen er der nyheder af særlig betydning.

Vagn Dybdahl.

Einar Cohn: Danske pengeforhold 1914–1936. (Gad, 1963). 138 s.

Da Einar Cohn i 1957–58 udsendte jubilæumsskriftet for Privatbanken i København, behandlede han de almindelige pengeforhold meget indgående. Fra 1914 blev fremstillingen imidlertid meget kortfattet (for kortfattet), hvad grunden end kan have været. Den nye, lille bog virker nærmest som en fortsættelse af skildringen i jubilæumsskriftet. På en række punkter bringes der nye enkeltheder – for en væsentlig parts vedkommende byggede på oplysninger i Nationalbankens

direktionsprotokol. Sammenlignet med fremstillingen af de samme problemer i Schultz Danmarks Historie er der ikke nyt i hovedlinjerne, mens der nok er mere om pengepolitikens mekanisme. Dette fremkaldes så meget mere som bogens betragtningsmåde skyder en række sociale og politiske forhold til side, som ellers influerede på pengeforholdene; en fremgangsmåde som altså til gengæld får disse sidste til at fremtræde noget klarere, men dog ikke altid mere forklarede. Dette gælder bl. a. konverteringspolitikens sammenbrud i 1930'erne, hvori der stadig er en hel del dunkelhed. Einar Cohns bog er imidlertid en væsentlig håndsrækning til historikerne, navnlig på grund af den gode belysning af enkelt-situationer; noget mere tabelmateriale ville have været bekvemt for læseren, der nu under læsningen må søge det andre steder for at fastholde udviklingen.

Vagn Dybdahl.

Henrik S. Nissen og Henning Poulsen: På dansk friheds grund. Dansk Ungdomssamvirke og De ældres Råd 1940–1945. (Gyldendal, 1963). 328 s.

To historikere har her sluttet sig sammen om at behandle Ungdomssamvirkets historie. Til den knytter de også oplysninger om det såkaldte De ældres Råd, der var en løst opbygget, grundtvigsk præget organisation, som dels støttede Ungdomssamvirket, dels virkede inden for høj-skolekredse landet over ved at informere om de politiske spørgsmål og samarbejdspartiernes standpunkter; ledende var bl. a. den radikale Jørgen Jørgensen og venstremanden Knud Kristensen.

Bogen indledes med en statusopgørelse for det politiske liv i 1930'erne med særlig vægt på forholdene inden for partiernes ungdomsbevægelser. Det er en god oversigt, og den er nødvendig; det er endog et spørgsmål, om den er tilstrækkelig fyldig. En